

NYE TILTAK OG ØKT INNSATS MOT RØMT OPPDRETTSFISK

Rømt oppdrettsfisk utgjør en stor trussel mot villaksbestandene. Med nye oppdrettskonsesjoner frykter vi at situasjonen kan bli ytterligere forverret.

De undertegnede organisasjonene står samlet bak følgende omforente minimumskrav om økt innsats mot rømming:

- All rømming må bli ulovlig og strafferammen for rømmingshendelser må økes.
- Fiskeri- og miljømyndigheter må sikre en kontinuerlig og omfattende overvåking av rømt fisk i gytebestander av villaks.
- Det må innføres en grenseverdi på maks 5 % oppdrettslaks i elvene for iverksetting av tiltak overfor oppdrettsnæringen og uttak av rømt fisk i elvene.
- Innføre obligatorisk merking av oppdrettsfisk for å finne tilbake til rømmingskilden og ansvarlig oppdretter.
- Økt forskning på bruk av steril oppdrettsfisk.
- Teste ut lukkede anlegg i sjø, eventuelt på land, med tanke på bruk i områder der miljøbelastningen er stor.
- Innføre forbud mot bruk av store merder da disse kan føre til katastrofalt store rømmingstilfeller.

www.nfff.no

www.lakseelver.no

www.wwf.no

www.frifo.no

www.skog.no

www.naturvernforbundet.no

www.greenpeace.no

NORGES BONDELAG

www.bondelaget.no

Rømt, men ikke dømt

– villaksbestander svekkes

OPPDRETTSFISK HØRER IKKE TIL I NATUREN

Det rømmer store mengder oppdrettsfisk hvert år. Gjennomsnittlig innrapporterte rømming i perioden 2004-2008 var over 500.000 fisk i året. Rømt oppdrettslaks og -ørret er en trussel mot villaksen på flere måter.

Oppdrettslaksen gyter i elvene sammen med villaks, og avkommet har langt

GENETISK FORSØPLING

Villaksen har gjennom generasjoner tilpasset seg forholdene i den elva den har vokst opp i. Bestander fra ulike vassdrag har derfor utviklet særtrekk som gir best overlevelse i eget vassdrag. Oppdrettslaksen er derimot genetisk forskjellig etter flere tiår med avl.

Innkrysning av oppdrettslaks i en villaks-bestand vil over tid føre til at laksestammen består av mindre tilpasningsdyktig laks i det vassdraget som rammes.

dårligere overlevelsessevne. Når dette skjer år etter år vil det på lang sikt føre til at villaksbestanden svekkes.

Oppdrettslaksen ødelegger også gytegrupene der villaksen har lagt egg (rogn). I tillegg er rømt fisk i sjøen en konstant smittespreder av lakselus.

Resultatet blir at færre lakseunger og smolt vokser opp og dette gir svakere villaksbestander. I verste fall fører det til utryddelse av det enestående genetiske arvematerialet villaksen er en bærer av.

I gjennomsnitt er innslaget av rømt oppdrettsfisk i lakseelvene på 15 %. Det er tre ganger så høyt som det forskerne mener er et akseptabelt nivå. Rømt fisk i norske lakseelver medfører en genetisk forsøpling av villaksstammene.

RØMT, MEN IKKE DØMT

En enkelt oppdrettsmerd kan inneholde mer enn en halv million fisk. Det totale innsiget av gyteklar villaks til Norge er redusert til ca. en halvmillion fisk årlig. Selv en enkelt rømming kan derfor få katastrofale følger for villaksbestander i området.

Den offisielle rømmingsstatistikken er ufullstendig og gir ikke en fullgod oversikt over mengden rømt oppdrettsfisk. Det antas at betydelige mengder rømt fisk ikke rapporteres. I dag etterforskes i liten

grad rømmingstilfeller, og det er sjeldent oppdrettere dømmes etter en rømming. Rømt oppdrettsfisk er forsøpling av naturen, men lovverket er dessverre så svakt at det faktisk er tillatt med rømming i Norge i dag.

En omfattende innsats mot rømming er igangsatt av fiskerimyndighetene under navnet "visjon null-flukt". Innslaget av rømt oppdrettsfisk i elvene viser at det fortsatt er langt igjen før målet om null rømming er oppnådd.

Dagens rømningnivå medfører en genetisk forsøpling av våre villaksbestander.

